Timişoara, 1895. Anul II. Nr. 226. Mercuri în 11 (23) Octombre.

DREPTATEA

Apare în fie-care ḑi de lucru la amiaḑi.

Preţul 10 fl. pe an (pentru străinătate 37 frci). — Numeri singuratici 5 cr. — Tacsa de inserţiuni: 1 cm. □ 1 cr., plus 30 cr. timbru. — Toate abonamentele şi tacsele se plătesc în Timişoara.

Redactor responsabil: Adrian P. Deseanu.

Redacţiunea şi Administraţiunea: Timişoara, cetate, strada Zápolya (Temesvár, Festung, Zápolyagasse), Nr. 4. Telefon (linia de stat Viena, Budapesta, Arad) Nr. 4.

O scurtă pausă.

Timişoara, 23 Octobre n.

(tr.) Norii cari în timpul din urmă făceau atât de grea atmosfera politică în orientul Europei, şi cari puseseră pe serioase gânduri întreagă ceata diplomaţilor, — prin irada sultanului s'au resfirat. Armenii şi-au căpătat drepturile promise şi asigurate lor prin articolul 61 al contractului de la Berlin; colosala presiune eserciată asupra Turciei din toate părţile: în Dardanelle vasele de rěsboiu ale englezilor, la Trapezunt cele ale ruşilor, ear' pe uscat concentrarea atâtor regimente ruseşti la graniţa rusoturcă şi ameninţarea geranţilor diplomatici ai Angliei, Rusiei şi Franciei cu *ultimat* chiar, — au frânt în fine cerbicia Porţei şi au înduplecat'o sě deie armenilor reformele cerute. Astfeliu agitaţiunile perḑêndu-şi terenul de sub picioare, pacea este asigurată, ear' lumea carea cu atâta interes şi temere de viitoriu urmăriá evenimentele din Balcani, poate sě-şi vadă earăşi de ale sale treburi.

Aşa ar fi sě fie.

Când e vorba însě de Turcia cu caleidoscopul ei de popoare, fie-care cu tendinţe şi aspiraţiuni diferite, ştirile liniştitoare trebue primite 'n totdeauna cu anumite reserve. Astfeliu stă lucrul şi cu irada sultanului.

Deja la prima veste despre succesul obţinut de armeni prin mijlocirea puterilor amintite, poporaţiunea mohamedană începùse a dá semne de nemulţumire. Şi nici că se poate aşteptá, ca mohamedanii sě primiască cu fatalistică nepăsare noua stare de lucruri. Se ştie, că în Constantinopol poporaţiunea mohamedană a luat parte activă la ultimele evenimente, şi tot asemenea şi în oraşele din provincie. Se credeá adânc ofensată în sentimentele ei religioase şi naţionale prin desperata acţiune a armenilor, ear' acum succesul acestora şi dejosirea la carea diplomaţii au silit pe sultanul, sunt tot momente, cari pot fi foarte acomodate spre a 'i înversuná pănă la estrem. Curentul anti-reformist esistă deja, şi încă foarte bine alimentat din partea »turcilor bětrâni«, şi cine poate şti, dacă nu se vor realisá faimele cari mai în ḑilele trecute spuneau, că e în pregătire o mare revoluţiune mohamedană, carea apoi va dá de totului tot altă faţă stărilor de lucruri din imperiul semilunei.

Că de acest curent guvernul turcesc ţine mare cont, resultă din faptul, că presa turcească din Constantinopol — a bună seamă la ordin mai înalt — îndată după subscrierea iradei a început sě slăbiască în mohamedani opiniunea, că prin reformele promise armenii ar fi obţinut ¿cine ştie ce privilegii deosebite. Tot pentru mulcomirea spiritelor şi prevenirea rivalităţei între supuşii sěi creştini, sultanul s'a decis la mai mult de cât pretindeá nota colectivă a celor trei mari puteri. A dispus, ca de reformele esoperate pe seama armenilor sě se facă părtaşe toate popoarele imperiului sěu. — E drept, că sultanul când cu crisa ministerială din Iuniu — provenită tot din causa cestiunei armene — în autograful adresat nou-denumitului mare-vizir Said paşa spuneá, că »neconturbata bunăstare şi progresare a t u t u r o r supuşilor sěi e objectul celei mai ferbinte dorinţe a lui«, dar' faptul, că acum esoperatele reforme le estinde asupra tuturor popoarelor sale, la tot casul e de caracter mai mult politic, de cât sentimental.

Cu toate acestea, pacea şi liniştea atât de necesară pentru imperiul turcesc şi atât de mult dorită din partea sultanului Hamid, e încă departe de punctul realisărei. Căci sě nu perdem din vedere un moment, care de şi în toiul scenelor revoluţionare de pe stradele capitalei turceşti s'a străcurat printre alte ştiri cam nebăgat în seamă, totuşi pentru sitaţiunea politică a Turciei este de mare ponderositate. Anume c o m i t e t u l m a c e d o n e a n, care atâta gălăgie făcùse prin inscenarea prematurei insurecţiuni macedonene, şi-a sistat activitatea numai până la resolvarea cestiunei armene, — pentru ca după aceea cu atât mai intensiv sě lucre pentru »eliberarea« Macedoniei.

Aici deci, la »cestiunea macedoneană« va dá sublima Poartă de nodul gordian, de la a cărui fericită descâlcire are sě depindă pacea şi liniştea imperiului.

Macedonia e dedată la revoluţiuni. S'a revoltat ea contra stăpânirei turceşti în destule rênduri; aşa de es. în 1769, în 1821, 1878, şi acum în vara anului curent. E drept, că ceasta din urmă a fost cam pripită, dar' tocmai împregiurarea aceasta dovedeşte, că macedonenii ori-când sunt gata a se revoltá, numai sě li-se deie puţintel impuls şi — sě li-se pună în prospect sprigin din oare-care parte. Apoi în privinţa impulsului Macedonia nu duce mare lipsă. Sěrbia cu dorul ei după imperiul de odinioară al lui Duşan şi cu nemulţumirea pentru regiunea Lescovaţului, care i-se decretáse din partea congresului de la Berlin, pre cum şi în temeiul numěroşilor sěrbi din Macedonia; Grecia cu scopul de a-şi recăştigá litoralul Mărei-egeice şi a-şi eliberá grecii cari în vecinătatea immediată a plaiurilor tessalice »gem sub jugul turcesc«, şi — se'nţelege — Bulgaria, acest neobosit agent provocătoriu, carea 'şi are şi ea numěroşi bulgari în Macedonia, şi carea se leagănă în speranţa, că dacă i-a succes anectarea Rumeliei-orientale, pentru ce sě nu-i succeadă şi anectarea Macedoniei? — sunt gata în fie-care moment sě aţiţe Macedonia la revolte. Ear' cât pentru spriginul necesar? Va veni odată şi acel timp, când ţ a r u l R u ş i e i nu va mai ḑice, că »*deocamdată*« nu aproabă mişcarea macedonenilor, cum ḑisese deputaţiunei bulgare…

Pre lângă toate acestea mai luând în considerare, că *alianţa triplă* s'a ţinut departe de acţiunea iniciată de Anglia şi sprigINită de *alianţa ruso-franceză*, stabilitatea succesului diplomatic obţinut prin esoparea reformelor armene devine cam suspectă….

Astfeliu nici după *irada* sultanului nu ne 'ncumetăm a crede, că periclul e delăturat şi că pacea şi liniştea peninsulei balcanice e asigurată. O scurtă pausă este acest succes, pentru ca acuşi, — poate la earnă, ori în primăvara viitoare — lava ce de atâta timp şi cu atâta putere ferbe în vulcanul balcanic, sě erumpă în toată grozăvenia ei şi sě astruce sub dînsa actuala constelaţiune de state.

Foişoara „Dreptăţii“.

Profeţirile lui Cazotte.

Schiţă
de
Felix Lilla.

În saloanele ducesei de Grammont, în o seară de earnă a anului 1788 erá adunată o societate numěroasă şi foarte aleasă, căreia între povestiri şi discuţiuni vesele, şeḑênd la mesele încărcate cu cele mai delicate bucate, puţin îi păsá de vijelia, ce domniá pe strade. Trăiau numai plăcerilor momentane şi puţin se cugetau la grozăveniile viitoriului, chiar şi dacă le presimţiau. Tot mai ameninţător se ridicau pe orisontul politic prevestitorii sinistri ai vijeliei revoluţionare; cu furiă şi ură crescêndă priveau massele poporului flămênd şi ajuns la sapă de lemn prin dările insuportabile, la splendoarea nobililor de la curte, a căror risipire erá vina cea mai mare la starea finanţială — carea numai cu un bancrott imens se puteá sfêrşi. Veacul al 18-lea se apropiá de mormêntul sěu, dar' norii ameninţători cari planau deasupra societăţei corupte prevesteau celor preveḑětori, că nu se va coborí în mormênt fără ca sě se fi distins înaintea celorlalte 17 veacuri — prin tunetele şi fulgerii unei mari revoluţiuni sociale. Şi în saloanele ducesei toţi erau de acord cu privire la sosirea unei noue ere în viaţa socială; bărbaţii şi femeile cu spirit vorbiau despre aceasta eră cu acel entusiasm nechiar, pre care enciclopediştii şi filosofii Franciei îl ştiùseră însuflá societăţei mai înalte. Lăudau cu cuvinte înălţătoare filosofia şi învingerile ei asupra superstiţiunei şi greşelilor din trecut, şi fie-care se ţineá fericit a pute fi martor la o revoluţiune mare şi sublimă, promiţătoarea unei noue ere fericite. În mijlocul acestor laude entusiaste eată, că deodată desveleşte un oaspe, ca inspirat de o putere preveḑětoare, un alt spectacol sângeros şi înfricoşat. Profeţirile acestui oaspe au făcut acea serată a ducesei de Grammont atât de memorabilă.

Ducesa erá sora ministrului odinioară atotputernic, Choiseul, care înainte de moartea sa, întêmplată la anul 1785, descărcase asupra familiei sale cornul bogăţiei. Iubiá literatura şi artele şi posedá ceva din spiritul damelor Teucin, Geoffim, du Deffaud şi l'Espinasse, ale căror saloane erau cercetate atât de des de Voiltaire, Rousseau, Diderot şi d'Alembert, Grimm şi Helvetius. Şi ea, de şi numerá deja 60 ani, erá dedată a aduná în saloanele ei învěţaţii şi artistii cei mai renumiţi.

Între cei invitaţi se aflau: bětrânul Malesherbes, care scrisese doue memorande, dar' fără resultat, renumitul Condorcet, autorul cărţei „Contemplaţiuni asupra sclavagiului negrilor“, mai departe inspectorul regesc al galeriei de tablouri Sylvan Bailly, ulteriorul primar al Parisului, preşedintele adunărei naţionale şi alţi mulţi învěţaţi şi artişti de renume. Lângă poetul şi istoricul Laharpe şedeá un bărbat bětrân şi serios, care ascultá cu atenţiune la discuţiunile celorlalţi. Acesta erá eroul serei şi schiţei acesteia, Jaques Cazotte.

Acest visionar original s'a născut în Dijon la 1720 şi fù educat în colegiul jesuiţilor de acolo şi mai târḑiu în Paris.Ací fù aplicat în ministeriul de marină, la anul 1747 avansà apoi la rangul de comisariu general în Martinique. Ací trăì mulţi ani în deplină îndestulire. La apěrarea fostului St-Pierre la 1759 contra englezilor, se distinse în mod deosebit şi numai activităţei lui se multămeşte scăparea fortului. În India vestică îşi căştigà o avere însemnată şi de-oarece aerul de acolo nu-i priá bine, în fine se re'ntoarse în Francia, trăind parte în Paris parte pe bunurile sale de la ţeară şi ocupându-se cu literatura frumoasă. Însuşi a scris mai multe novele foarte bine primite, aşa „Dracul amoresat“ şi „Lordul din cerc“.

În „Dracul amoresat“ predominează elementul supranatural şi demonic, şi chiar aceasta

Austro-Ungaria.

Jurământul locoțiitorilor. Luni au depus în sala de tron a palatului regal din Buda marchisul de *Bacquehem* ca locoțiitoriu al Stiriei și principele *Sangusko* ca locoțiitoriu al Galiției jurământul oficios în mânile Monarchului. La actul depunerei au asistat contele *Badeni*, ministrul-president al Austriei și cavalerul de *Frydenski*. — După depunere ambii locoțiitori au fost primiți în audiență la monarchul.

Ambasador austriac la București. Din Viena se depeșează, că de ambasador austriac pe lângă curtea regală din București a fost numit baronul *Aerenthal*, atașat până acuma la ministeriul de esterne.

România.

Sântul sinod. Sinodul episcopesc al bisericei gr. or. din România, e convocat pe 12 Octobre st. v. Monitoriul oficial publică următoriul convocatoriu:

Carol I, prin grația lui Dumnedĕu și voința națională rege al României, — la toți de față și viitori, sănătate: asupra raportului ministeriului nostru secretar de stat la departamentul cultelor și instrucțiunei publice sub Nr. 6322 am decretat și decretăm:

Art. I. *Sântul sinod al sântei biserici autocefale ortodoxe române* este convocat în sesiunea de toamnă pentru diua de 12 Octobre curent, conform art. 13 din legea pentru alegerea metropoliților și episcopilor eparchiali, cum și a constituirei sântului sinod al sântei biserici autocefale ortodocse române.

Art. II. Ministrul nostru secretar de stat la departamentul cultelor și instrucțiunei publice este însărcinat cu esecutarea dispozițiunilor decretului de față.

Dat în București, la 3 Octobre 18:5.

Carol.

Străinătate.

Reformele armene. (Constantinopol, 22 Octobre.) Diarele turcești de eri publică un comunicat oficios, în care se dice, că denumirea oficianților se va face pe basa legilor din 1839 și 1856, cum și a altor legi anterioare; în serviciu de stat vor fi primiți toți supușii sultanului, fără deosebire de naționalitate; apoi, că de la urcarea sa pe tron sultanul esecută în cât îi e cu putință toate reformele. Guvernul plănuiește introducerea de noue reforme în întregul imperiu. Sultanul a sancționat această decisiune.

În bisericele armene se țin di de di cuvântări pacificătoare, în cari li-se esplică credincioșilor, că națiunea armeană 'și are acum împlinite multe dorințe și li-se recomandă liniște. În dilele procsime și patriarchul va edá o pastorală pacificătoare.

Din *Erzerum* se raportează, că publicarea iradei despre darea reformelor a produs armenilor mare bucurie. Pe Duminecă s'a decis sĕ se celebreze în catedrala armeană serviciu divin de mulțămită. Pentru apărarea armenilor contra turcilor și curdilor s'au luat dispozițiuni severe. Se svonește, că Sakir pașa e chiămat la Constantinopol.

Visita regelui Portugaliei. (Lissabona, 21 Octobre.) Se raportează în mod oficios, că *regele nu va cercetá Italia,* ci din Paris merge la Berlin, ear' de acolo la Londra. Subtilitățile papei au zădărnicit deci visita projectată.

Dieta de la Budapesta.

Camera deputaților.

— Ședința de la 22 Octobre n. —

Ședința deputaților de eri a fost din cale afară sgomotoasă. Puțin a lipsit ca *„părinții patriei“* sĕ nu se încaere după toată forma, întru protestarea contra scandalurilor (?) de la Agram.

Primul orator a fost *Kossuth* Ferencz, care în numele partidului sĕu a protestat și cerut satisfacțiune de la guvern pentru întêmplările de la Agram. A făcut apoi următoarea interpelare:

„Contribuit'a ministrul-president la stilisarea declarațiunilor preaïnalte?

„Dacă da, atunci pentru ce nu a aflat de lipsă, ca regele sĕ condamne atentatele îndreptate contra ideii de stat, și ca respectul datorit statului maghiar sĕ fie observat?“

„Dacă însĕ nu, pentru ce a cedat locul competent primului consilieriu al regelui tocmai atunci Banului, când a fost atacată ideia de stat maghiar pe teritoriul coroanei ungare?

„În fine pentru ce nu a pretins îndată satisfacțiune deamnă de națiunea maghiară? — Are de scop pretinderea unei astfeliu de satisfacțiuni — de și cam târdiu? Și ce feliu de satisfacțiune?“

Dupa dînsul a luat cuvêntul *Ugron* Gábor, care respingĕnd propunerea presid. *Szilágyi*, ca ordinea de di a procsimei ședințe sĕ fie projectul cu privire la tribunalul din Budapesta, se acață earăși de Agram și în hiperzelu-i patriotic nu dorește nici mai mult nici mai puțin, de cât, ca steagul unguresc sĕ fie înarborat din nou la locul de unde antecesorul acestuia a fost ars, ear' autoritățile și miliția cu musica în frunte sĕ peregrineze la stindard și sĕ-i facă onorurile închinându-se 'naintea lui.

Ministrul-president *Bánffy* rĕspunde interpelanților, că nu poate cedá, ca guvernul sĕu sĕ fie întotdeauna timbrat de laș, care s'ar substrage de a rĕspunde objectiv și calm interpelărilor facute.

Deocamdată însĕ nu poate dá rĕspunsul, poate însĕ că după interpelarea contelui Apponyi, care e anunțată, va fi în posițiunea sĕ rĕspundă, și persistă pre lângă ficsarea ordinei de di conform celor propuse de presidentul camerei.

Helfy Ignatz pledează dimpreună cu Ugron și Kossuth, ca pentru procsima ședință sĕ fie pusă la ordinea dilei afacerea din Agram.

Beöthy Akos cere sĕ se aducă la votare cu privire la ordinea dilei atât propunerea presidentului camerei, cât și cea a lui Ugron.

Presidentul *Szilágyi* dice, că deoare-ce paragraful 148 din regulamentul casei spune apriat, că toate propunerile referitoare la schimbarea ordinei de di sunt a se pune pre lângă indicarea meritului în care se fac și subscrisă de propunĕtoriu, și de oare-ce Ugron nu a observat aceste dispozițiuni, propunerea lui este iregulamentară. De oare-ce s'au format păreri deosebite, aduce propunerea la votare.

Madarász József la început polemisează cu *Szilágyi* în cestiuni de regulament, ajunge însĕ tot acolo, că afacerea din Agram sĕ fie pusă la ordinea dilei ear' nu alta cestiune, căci după părerea sa, până ce nu se va resolvá aceasta odioasă și rușinoasă afacere, camera nu poate pertractá altele.

Josipovich, ministrul croat află cu cale sĕ-și esprime și dînsul indignarea asupra evenimentelor, și-o esprimă însĕ și față de aceia, cari susțin că în demonstrațiunea de la Agram s'ar fi dat espresiune simțĕmintelor opiniunei publice. Cere, ca din punctul de vedere al unei bune amiciții și a cumpĕtăței, până la finirea cercetărilor contra vinovaților cestiunea din Agram sĕ fie luată de la ordinea dilei.

Kossuth Ferencz notează, că dacă tot croatul ar simți cum ministrul lor simțește, nu s'ar fi dat ocasiune la discuția de acuma.

După mai multă polemisare și discuțiune în cestiuni regulamentare și după suspinderea ședinței pe 5 minute se aduce la votare propunerea presidentului și se primește cu 133 voturi contra 94.

Urmează interpelările. Contele *Apponyi* Albert în ce causă ar avè sĕ interpeleze dacă nu în a demonstrărilor din Agram? După o introducere în care susține, că reputațiunea tricolorului maghiar nu e rehabilitată prin pedepsirea vinovaților, ci trebue sĕ fie instruați croații la respectarea stindardelor maghiare și făcuți sĕ cunoască, că stindardul maghiar nu e numai tolerat în Croația.

Adresează apoi o interpelare în tocmai după calapodul întrĕbărilor lui Kossuth Ferencz.

A doua interpelare a fost a deputatului *Olay* Lajos pentru unele *brutalități*, ce poliția din Budapesta le-ar fi comis față de universitarii din Budapesta din incidentul demonstrărei din 21 Octobre.

Ministrul *Perczel* rĕspundĕnd la interpelare dice, că el nu are cunoștință de nici o brutalitate a poliției. Nici chiar dețineri nu s'au întêmplat din incidentul contrademonstrațiunilor; e drept că au fost câtiva duși la poliție, dar' pentru faptul că au insultat pe unii polițiști. După ce însĕ s'a constatat identitatea personală a respectivilor, au fost puși pe picior liber.

Olay apoi mai pune caraghioasa întrebare, că pentru-ce ministrul n'a trimis nici un polițist la Croația.

Ministrul Perczel îl roagă sĕ întrebe despre aceasta pe deputatul *Polónyi*, care cu privire la aceasta a anunțat casa cu unele mari analise de drept public. — (Acesta adecă susținuse, că Croația e — țeară străină. Red.)

Corespondență.

Agram, 21 Octobre n.

Împins de al soartei vênt în părțile acestea, m'am abătut și în capitala Croației, de unde nu mĕ pot reține sĕ nu vĕ comunic mărunțișurile ce urmează.

La universitate. Pe tabla neagră, vestitoare de porunci academice, stă lipită spre cetire următoarea poruncă: „Nr. 4777/895. Presidial, datul 17 Octobre. La escesele sĕvĕrșite eri în piața Jelacici civii universitari au purtat *steagul universității.* Fiind-că prin amintitele escese steagul universității *a devenit profanat,* opresc prin aceasta ulterioara folosire a steagului. Numai de cât sĕ se publice această ordinațiune pe tabla universității, ear' rectoratul va avè sĕ îngrijască la

---

îi câștigă atâtea succese. Cazotte în fine ajunsese la renumele unui mare demonolog și cunoscĕtoriu al științelor secrete. Ceea ce nu a fost de loc, căci scrierea novelelor sale, dădù simplaminte curs liber fantasiei sale vii; dar' cabbalistii acelui timp — timpul lui St.-Germain, Cagliostro și Schrepfer — căutau sĕ-i facă cunoștința. Se pare că în fine însuși ar fi început a crede cele ce se povestiau despre dînsul. Dealtmintrelea erá un bărbat religios.

Mult timp ascultă în tăcere discuțiunile celor din jurul sĕu, cari se învêrtiau cu deosebire asupra viitoriului și schimbărilor, cari le va aduce, când deodată se ridică de pe scaun și palid, cu ochi schinteietori începù spre mirarea tuturor:

— Da, domnilor și doamnelor, toți veți fi martori la acea revoluțiune sublimă, pe carea acuma atât de mult o doriți. Dar', vĕ spun, că nu va fi priveliște așa încântătoare, pre cum credeți și sperați. Știți, că mĕ pricep puțin la profețiri. Ei bine, mai mult de cât două terțialități dintrĕ Dvoastre vor murí pe eșafod prin mâna gădelui.

Aceasta vorbire înfricoșată produse cea mai mare sensațiune. Mai multe dame erupsere în țipete de spaimă.

— Ei, dle profet, începù Condorcet ridĕnd, și ce se va întêmplá cu ceialalți?

— Ceialalți vor murí parte prin venin, parte în urma ranelor făcute cu mâna proprie, și numai foarte puțini vor murí moarte naturală.

— Fi-voiu eu între acestia?

— Nu, domnule Condorcet, Dta te vei înveniná și vei murí întins pe podelele unei temnițe subterane.

— Ei, rĕspunse savantul ridĕnd, nime nu poate ști ce va aduce viitoriul. Temnița — e posibil sĕ ajung acolo, dar' sĕ mĕ înveninez, cred, că va atêrná numai de la vointa mea.

— Porți veninul, de care te vei folosí, deja de ani în inelul Dtale.

— Ai drept, în inelul meu port un venin foarte puternic.

— Aruncă inelul de la Dta, dise doamna de Montmorin víu, și fă în ăstmod de minciună pe profetul nostru.

— Nu, madame, rĕspunse savantul, voiu păstrá și mai departe veninul meu prețios. E un venin foarte rar și puternic, trimis mie din partea unui prietin din America sudică.

— Ei, domnule Cazotte, întrebă Malesherbes suridĕnd ironic, ce se va întêmplá cu mine? Nu voiu murí înainte de sosirea acelui timp? Sunt deja un moșneag bĕtrân!

— Nu, domnule președinte, — rĕspunse profetul cu seriositate, — bĕtrâneța, virtuțile și caracterul DTale nepătat nu vor fi în stare a te scutí — vei murí pe eșafod!

— Și eu? — întrebă Bailly în un ton batjocuritoriu.

— DTa încă vei murí pe eșafod prin mâna gădelui, domnule Bailly.

— Cine, la draci, strigă acuma domnul de Champfort, care încă erá de față, ți-a dat aceste idei sinistre despre înveninare, temniță și eșafod?

Ce au de a face aceste fantasii posomorite cu filosofia și domnia rațiunei, care o așteptăm cu nerăbdare, și la care chiar Dta ne-ai fost felicitat la început.

— Chiar aceasta-i! replică profetul. În numele filosofiei desonorate, în numele rațiunei, humanitățeí și libertăței călcate în picioare se vor întêmplá toate acestea. Se vor întêmplá chiar atunci, *când numai rațiunea va domní, când Dumnedĕu nu va mai avè biserică.*

— Deu, — dise Chamfort — DTa nu dorești sĕ fii preot în templul rațiunei?

— Eu nu voiu fi — rĕspunse Cazotte — dar' DTa vei fi un astfeliu de preot un timp oarecare. În fine te vei urí de acest lucru și cu un briciu îți vei deschide vinele în 22 locuri, dar' numai la trei luni după aceasta operațiune desperată vei putè murí. — DTa, dle Vieque d'Azyr, nu 'ți vei deschide însuși vinele, dar' vei rugá pe un prietin sĕ o facă și în noaptea următoare vei murí. Dta, dle Nicolai, vei murí pe eșafod — și Dta acolo încă . . . și Dta . . . și Dta . . . și toți cęialalți, . . . toți pe rênd!

— Doamne mulțămescu-ți! strigă glumind un domn cu numele Richter, care urmărise cu atențiune gesturile lui Cazotte, care arĕtase pe un numĕr mare de academiciani, mi-se împare, că numai academia va avè aceasta soarte.

— Te înșeli, dle Richter, îi respinse numai de cât visionariul, și Dta vei murí pe eșafod, și aceia, cari te vor judecá, vor fi filosofi adevĕrați!

(Va urmá.)

timpul sĕu, că sĕ procure alt steag, după ce preventiv va asterne aici propunerile sale. Banul conte *Khuen-Hédervády*."

Investigarea în contra studenţimei. Începênd de la 16 a curentei investigarea decurge neîntrerupt din partea poliţaiului Katkici, asistat de subst. procurorului, Gayer. Deţinerile studenţimei se făceau pe stradă, organele poliţiale puneau mâna pe fie-care student şi-l duceau la secţiunea poliţială de pe piaţa Zrinyi. Mulţi dintrĕ universitari s'au opus poliţiei, provocându-se la libertatea lor de universitari şi cerênd a li-se înmanuá citaţiuni în regulă. Organele poliţiale însĕ nu voiau sĕ ştie nimic de citaţiune, aplicau putere brahială, pe strade se vedeau cele mai odioase scene. După amiaḑi studenţimea s'a presentat de bună voiă la poliţiă, toţi acestia fuserĕ arestaţi, arestul poliţial deveni atât de înfundat, în cât tinerii studenţi lipiţi unii de alţii abiá puteau respirá. Investigaţiunea tinde a scoate la iveală: cine a fost autorul demonstraţiunei de pe piaţa Jellacici? dacă studenţimea? cine a dat foc steagului maghiar? Toţi studenţii recunosc că au luat parte la demonstraţiune, că numĕrul lor era 183 (una sută optḑeci şi trei) fie-care numindu-se cu numele, dar' nu tradau pe autor nici pe cel ce a aprins steagul.

Întrevenirea părinţilor. Cătră seară s'au presentat la poliţie părinţii studenţilor deţinuţi, unii dintrĕ ei sunt din cercurile cele mai distinse sociale: septemviri, judi la tabla banală etc.; au întrevenit pentru eliberarea fiilor lor; se vedeau la poliţiă scene dintrĕ cele mai înverşunate. Abia cătră oara 8 seara a fost eliberată o parte a studenţimei, pe unii i-au trimis la tribunal predându-i justiţiei.

Corpul profesoral al universităţii se află în cea mai mare agitaţiune din causa mĕsurilor de tot aspre şi peste fire în contra studenţimei, şi a luat conclus, ca în corpore sĕ intrevină la Banul în ajutoriul studenţimei.

Oraşul întreg este într'o ferbere nespus de mare, care de sigur se va lăţí şi în provincie. Mulţi cetăţeni din loc, oameni altcum cu bună stare şi cu trecere în public, şi-au uitat de toate, umblând necontenit pe la poliţiă, tribunal, procuror etc., ca sĕ-şi elibereze fiii. Tot astfeliu şi părinţii de prin provinciă ai căror fii se află ca studenţi la universitate. — Nu va fi bine . . .

Cronică.

Timişoara, 23 Octobre n.

Episcopi sêrbi la Timişoara. Conform dispoşiţiunilor sinodului episcopesc sêrbesc, episcopii sêrbeşti Nectariu *Dimitrievič* (Vêrşeţ) şi German *Opaşič* au sosit deja la Timişoara, ear' pe astăḑi sunt aşteptaţi şi episcopii Mihail *Gruics* (Karlstadt) şi Miron *Nicolič* (Pacraţia). Episcopii vor avè sĕ decidă asupra postului de coadjutor pe lângă episcopul local Nicanor Popovič, care în urma amputării suferite nu este în stare a se folosí de piciorul sĕu artificios, şi astfeliu nu e în stare a se urní din loc. De coadjutor se ḑice că ar fi designat, — sau cel puţin ar avè şanse, — protosincelul Lucian *Bogdanovič*, actualul secretariu al patriarchului de Carloviţ.

Vas roman de resboiu. După cum scriu foile din *Florenţa*, doi plongeri (Taucher) au aflat pe fundul lacului Nemi, situat lângă *Civita Lavinia*, un vas de rĕsboiu, cufundat pe timpul împĕratului *Tiberiu*. Vasul are o lungime de 35 metri şi o lăţime de 4 metri.

Matriculant — fugit. Conducĕtoriul de matricule din comuna *Pátka* (comitatul Albei-reg.) *Török* József, a dispărut din comună fără a i-se dá de urmă. Cu câteva ḑile înaintea dispariţiunei sale matriculantul a înaintat comitelui sĕu suprem o plângere în care prin 19 puncte espune neajunsurile cu cari trebuie sĕ se lupte în urma ignorărei totale din partea poporaţiunei. — Plausibil simptom!

Un bogat isvor de petroleu. Biroul de corespondenţă aduce ştirea despre descoperirea unui din cale afară mănos isvor de petroleu, ce s'a descoperit la Baku (Rusia). Acest isvor dă pe ḑi la 300.000 puḑi de naftă. Dacă ştirea aceasta se confirmă, atunci în adevĕr că prin descoperirea acestui isvor proprietariul va avè un venit ne mai pomenit în statistica isvoarelor de petroleu esistente până în ḑiua de aḑi. Un pud corespunde la 16 chilograme. Multiplicând acum cifra aceasta cu 300.000, resultă colosala sumă de 4.800.000 chilograme de naftă la ḑi, o cantitate până aci ne mai pomenită. E drept că productul de petroleu al ţinutului Bacu creşte din an în an, dar' unica fântână încă nu esistă, care cel puţin pe jumĕtate sĕ poată isvorí ca isvorul acesta nou. Prin descoperirea acestui isvor deci e evident, că esportul de petroleu din Bacu, şi până acuma mare, va luá dimensiuni enorme. Până acuma nu este indicat în care parte a ţinutului Baku se află isvorul din cestiune. Isvoarele de naftă cunoscute până acuma se află de la Bacu spre nord lângă comuna tătărească *Balachana*, unde se află 320 de fântâni regulate şi o mulţime artesice, afară de aceea mai sunt isvoare şi în partea sudică lângă *Bajiloff-Moss*. Aici se esploatează aşa numita naftă neagră, din care se câştigă apoi fotogenul alb. Spre nord-ost de la *Baku* la comuna *Surachana* se află isvoare din cari se esploatează naftă albă (galbină). Că ce specie de naftă conţine isvorul nou descoperit, încă nu se ştie; dar' fie aceea albă sau neagră, una e constatat, şi acela este venitul colosal.

Literatură, artă şi ştiinţă.

Raportul dlui I. Duca, procuror-general al curţei de apel din Bucureşti, adresat dlui ministru al justiţiei sub Nr. 10.337, prin care supune resultatul lucrărilor congresului internaţional penitenţiar, ţinut la Paris în luna Iuniu anul curent.*)

Domnule ministru!

Aţi binevoit a-mi dá însarcinarea de a luá parte ca delegat al ministeriului justiţiei la lucrările congresului al V-lea internaţional penitenţiar, *ce s'a ţinut în Paris* în luna Iuniu a. c.

Cunoaşteţi, dle ministru, din cuprinderea programului congresului, că una din sdcţiunile sale, şi anume secţiunea I, erá chiămată a se ocupá în special de cestiuni privitoare la legislaţiunea penală; în consecuenţă, la acea secţiune am cerut înscrierea mea. Numĕrul cestiunilor supuse deliberaţiunei secţiunei au fost de opt, însĕ din acest numĕr trei cestiuni au presentat un caracter mai practic pentru noi. Vin deci a vĕ rugá sĕ binevoiţi a-mi permite a vĕ face în privinţa lor espunerea resoluţiunilor adoptate, pre cum şi a diverselor consideraţiuni pe cari s'a întemeiat congresul în decisiunile luate.

Prima cestiune. Rĕu-făcĕtoriul trebue a se considerá ca recidivist numai atunci când a sĕvêrşit aceeaşi infracţiune? Agravaţiunea pedepsei trebue sĕ fie progresivă la fie-care recidivă ce comite? Numĕrul raporturilor presentate asupra cestiunei au fost de 12, şi când vĕ voiu spune, că printrĕ raportori au figurat jurisconsulţi din cei mai distinşi, ca dnii Garçon, profesor la facultatea din Lille; Garofalo, consilier la curtea din Neapol şi profesor de universitate, Van Hamel, profesor la universitatea din Amsterdam, şi că la desbaterile la cari a dat naştere discuţiunea acestei cestiuni au luat parte: D. Prins, profesor la facultatea din Bruxella, D. senator Bèrenger şi mulţi alţii de aceeaşi notorietate şi erudiţiune, veţi putè apreciá competinţa cu care a fost tractată.

Vedeţi, Dle ministru, din posiţiunea cestiunei, că congresul erá chiămat a se pronunţá în primul loc asupra unei cestiuni de teorie: ce este a se înţelege prin recidivă? şi în al doilea loc asupra unei cestiuni de practică: mijloacele întrebuinţate în represiunea recidivei.

Înainte de a trece la analisa raporturilor şi a resoluţiunilor luate de congres, permiteţi-mi sĕ vĕ reamintesc: care este sub raportul recidivei stare adiferitelor legislaţiuni? Ştiţi, că două sunt sistemele consacrate:

1) Sistemul recidivei generale comportând agravaţiunea pedepsei, când delicuentul a suferit o condamnaţiune anterioară de un minimum determinat, sistem stabilit de legislaţiunea franceză din 1810 şi cea din Martie 1891, de codul penal belgian, român, din legislaţiunea unora din cantoanele şviţerene, şi în fine de legea portugeză.

2) Sistemul recidivei speciale, care declară că recidiva esistă numai atunci, când esistă şi similitudine întrĕ infracţiunile succesive sau cel puţin analogie, sistem consacrat de legislaţiunile imperiului german, ale Austro-Ungariei, Svediei, Angliei, Scoţiei, Spaniei şi a unora din cantoanele Sviţerei.

Cunoaşteţi de asemenea, Dle ministru, că chiar în acest sistem al recidivei speciale sunt şi moduri diferite pentru a determiná identitatea infracţiunei, în Anglia se cere acelaşi delict, în Spania o infracţiune la un articol din acelaşi titlu al codului. Noul cod penal holandez, în privinţa contravenţiunilor şi a unor delicte de nesupunere la ordinele directe ale unui oficer de poliţie judecătorească, cere reiterarea aceleiaşi infracţiuni sau delict, şi apoi stabileşte trei mari categorii: delictele comise cu scop de înavuţire, pre cum: furtul, dilapidarea, escrocheria, falsul, tăinuirea, etc., atacurile în contra persoanelor şi injuriile.

Pentru a terminá cu starea actuală a legislaţiunilor, codul penal italian în casul unei condamnaţiuni anterioare de mai mult de 5 ani ani, sporeşte minimul pedepsei, fără a luá în considerare natura delictului din urmă, pe când la recidiva specială a delictelor de o natură identică şi a căror nomenclatură este făcută prin lege, se sporeşte şi maximul pedepsei.

Venind la raporturile presentate, voiu vorbí în primul loc de cel al Dlui Van Hamel. D-sa începù prin a face o distincţiune fundamentală între ceea-ce se numeşte recidiva prefesională şi recidiva simplă.

Parasitismul social, ḑice Van Hamel, poate conduce la comiterea unor acte delictoase de ori-ce speţie, dar' cari toate au acelaşi caracter, caracterul anti-social. Duşmani ai ordinei sociale, respingênd ori-ce muncă onestă, profesionalii fură, esercitând sau nu violinţe asupra persoanelor cu sau fără infracţiune, după împregiurări trăiesc din desfrênări, se opun agenţilor puterei publice, 'i ultragiază, merg din ce mai sus pe scara crimei, devin ucigaşi, asasini.

Această clasă de oameni constitue pentru criminalişti o clasă a parte, ei trebue trataţi tot ca o clasă a parte şi de leguitor; starea de recidivă a unor asemenea făcĕtori de rele constitue acea stare de recidivă profesională.

În materie de contravenţiune, de delicte neintenţionale, pre cum: omicidiul prin imprudenţă în materie de delicte speciale care nu implică ideia de perversitate morală, şi chiar în materie de aşa ḑisa „petite criminalité", care nu denotă la delicuenţi acelaşi caracter de perversitate şi dorinţa de a trăí numai din munca altuia, recidiva în asemenea circumstanţe este o recidivă simplă.

O dată stabilită această distincţiune întrĕ recidiva profesională şi cea simplă, Van Hamel aplică recidivei profesionale doctrina recidivei generale, agravaţiunea pedepsei, ţinênd seamă numai de condamnaţiunile anterioare şi independent de natura acelor delicte; ear' pentru recidiva simplă doctrina recidivei speciale, după care pedeapsa nu poate primí vre-o agravaţiune de cât atunci când infracţiunea din urmă este de o natură sau analogie egală celei dintâiu.

Pentru sistemul divisiunei recidivei în profesională şi simplă s'au pronunţat D-nii Garofalo şi Prins, şi pot ḑice: majoritatea membrilor cari au luat cuvêntul în această discuţiune. Au fost, bine înţeles, şi apĕrători ai sistemului codului penal francez din 1810 şi susţinĕtori ai sistemului recidivei speciale, representaţi acesti din urmă mai ales prin D. Foinitzki, advocat general pe lângă curtea de cassaţie din Petersburg.

Trecênd acum la partea a doua a cestiunei, dacă agravaţiunea pedepsei trebue sĕ fie progresivă la fie-care nouă recidivă a delicuentului, — trebue sĕ vĕ spun mai întâiu, Dle ministru, că marea majoritate a secţiunei a atribuit sporirea numĕrului recidiviştilor, prea marei clemenţe a judecătorilor, abusului ce se face în admiterea circumstanţelor uşurătoare şi în genere aplicaţiunei unor pedepse de prea scurtă durată, şi plecând de la această ideiă s'a recunoscut, că represiunea trebue a fi progresivă, că judecătorul trebue sĕ fie ţinut a face aceasta progresiune în aplicarea legei, că dînsul sĕ nu se poată substrage acestei obligaţiuni de cât în casul unor circumstanţe eminamente uşurătoare, şi şi atunci numai pe basa unei hotărîri speciale care ar motivá acele circumstanţe.

S'a mers şi mai departe, s'a cerut, ca legea sĕ fixeze judecătorului un minimum special. Toate aceste mĕsuri aplicabile recidivei simple.

În privinţa recidivei profesionale s'a recunoscut, că faţă de nişte făcĕtori de rele de asemenea natură legiuitorul trebue sĕ se preocupe înainte de toate de siguranţa publică şi sĕ iee prin urmare, în privinţa lor mĕsuri, cari sĕ-'i facă a deveni inofensivi, dacă nu pentru totdeauna, cel puţin pentru mult timp.

S'a susţinut sistemul propus în projectul de revisuire a codului penal francez, care propune relegarea recidiviştilor condamnaţi deja la cel puţin 5 ani, resultând din una sau mai multe hotărîri, şi cari în urmă ar mai fi osândiţi pentru crimă sau delict la cel puţin un an.

S'a susţinut de asemenea sistemul propus prin ante-projectul codului penal elveţian, detenţiunea specială şi de lungă durată pentru acei criminali, cari după ce ar fi suferit în mai multe rênduri pedeapsa reclusiunei ar mai comite un nou delict în cei 5 ani următori de la espirarea ultimei pedepse.

S'a mai vorbit, în fine, despre pedepsele indeterminate, sau mai bine ḑis a se determiná în urmă.

În privinţa modului de a se stabilí caracterul de profesional al recidivistului, s'a cerut, ca legea sĕ fixeze numĕrul condamnaţiunilor, în urma cărora judecătorul sĕ aibă a atribuí recidivistului acel caracter, ear' ca procedură de întrebuinţat s'a cerut de unii, ca cercetarea antecedenţelor sĕ fie făcută printr'un examen ulterior condamnaţiunei şi de o comisiune constituită ad hoc.

(Va urmá.)

*) Reproducem după „Monitoriul oficial" din România acest interesant studiu juridic-criminal. — Red.

Posta Redacţiunei.

„Bocşa-montană" N. 1. Losul Dtale nu s'a tras.
Severinus. Nu se poate publicá.

Bursa de Budapesta din 21 Octombre 1895.

Datoria de stat:

Renta de aur ung. 100, 500, 1000 .	(sc. de d.)	5%	123.50
„ „ „ „ 10.000	„	4%	—.—
„ „ coroane ung.	„	4%	99.50
Obl. căilor fer. oriert. 1876 . . .	„	5%	126.75
„ „ „ de stat, 1889, aur.	„	4½	129.—
„ „ „ „ „ „ arg.	„	4½	10[illegible].75
Obl. cu premii ung., din 1870, 100 fl. buc. . .			140.50
„ „ „ „ „ „ 50 „ „			140.—
Obl. de desdaun. regal., am., ung. .	(sc. de d.)	4½%	100.75
„ „ „ „ croate . . .	„	4½%	102.50
Bonuri rur. ung.	„	4%	96.25
„ „ croate	„	4%	97.—
Obl. regul. Tisei (Seghedin)		4%	143.75
„ hipot. croate, 100		5%	—.—
Asemnatele cas. de stat. 6 luni 100 . . .			—.—
Datoria de stat. com., hărtiă, Mai-Oct. . . .		$4^{2}/_{10}$	98.75
„ „ „ „ „ Febr.-Aug. .		$4^{2}/_{10}$%	98.75
„ „ „ „ arg. Jan.-Jul. . . .		$4^{2}/_{10}$%	98.50
„ „ „ „ „ Apr.-Nov. . . .		$4^{2}/_{10}$%	98.50
Renta de aur austr. (sc. de d)		4%	122.50
„ în coroane			98.50
Datoria de stat austr. 1854. 250 fl.		4%	149.—
„ „ „ „ 1860. 500 „		5%	147.50
„ „ „ „ 1860. 100 „		5%	158.25
„ „ „ „ 1864. 100 „			198.—
„ „ „ „ 1864. 50 „			198.—
Obl. oraş. Budapesta 1890		4½%	100.15

Bance.

Banca anglo-austriacă 120	170.—
„ pe acţii Budapestană 100	129.50
„ „ „ a capitalei I emis. 100	98.—
„Hermes“ intreprind. de bani 200	—.—
Banca de credit fiumană 80	126.50
„ „ „ gen. ung. 200	—.—
„ „ „ „ „ din 15 Iuliu	435.75
„ „ „ pe acţii Budast. 60	55.—
„ „ „ austriacă 160	—.—
„ „ „ „ din 4 Iuliu	351.50
„ industrială I ung. 150	197.—
„ „ şi comerc. ung. 100	—.—
„ „ „ „ „ din 15 Iuliu . .	112.50
„ croat-slavon. 100	—.—
„ de credit ung. 200	116.—
„ „ „ „ vechiă 100	—.—
„ „ „ „ II emis. 15 Iuliu	241.25
„ comercială ung. pestană 500	1132.—
„ com. şi industr. bpestană 100	—.—
„ de credit foncial centrală 500	590.—
„ croată de escompt 200	—.—
„ de escompt şi zarafiă ung. 400 K. . . .	—.—
„ „ „ „ „ 15 Iuliu	259.—
„ austro-ungară 600	1000.—
„ „Unio“ 200	—.—

Sorţuri private.

Imprumutul oraş. Viena din 1874, 100	174.50
Sorţuri din Buda 40	60.—
„ „ „ (st. austr.) 40	61.—
Sorturi reun. „Jó-sziv“ 2	3.30
„ „ „ (st. austr.) 5	3.50
„ crucea roşie 5	12.—
„ „ „ (st. austr.)	12.50
Obligaţiunile basilicei 5	9.75
„ „ (st. austr.)	10.25
„ crucea roşie italian. 25 lire . . .	12.75
„ „ „ „ (st. austr.) . .	13.—
Instit. de cred. austr. 100	198.—
Crucea roşie austr. 10	19.—
Sorţi Pálffy 40	59.20

Monede.

Galbenul ces. şi reg. tesc.	5.95
„ „ „ „ verig.	5.93
„ austr.-ung. de 8 fl.	9.92
„ de 20 franci	9.93
20 marce	12.25
Lira de aur turcească	—.—
Argintul austr. şi ung.	—.—
100 marce germ. în papir	61.25
„ „ „ de bancă pr. 31 Iuniu . . .	—.—

Scrisuri fonciare.

„Albina“, inst. de econ 5%	100.76
Banca civ. de credit Arad 5% 40 ani	101.—
„ „ „ „ „ 5%	101.—
„ „ „ „ „ 5½%	100.50
„ de credit ardeleană 5%	101.—
„ „ „ „ 4½% 40 ani	99.—
„ „ „ „ 4½% 50 ani	98.50
„ credit fonc. din Sibiiu 5%	102.25
„ „ „ „ „ 5½%	—.—
„ „ „ „ „ 6%	—.—
„ „ „ „ „ 4½% em. VI. . .	100.50
„ gen. din Sibiiu 110 5% 31.3 ani	—.—
„ „ „ „ 106 5% 40 ani	—.—
„ „ „ „ III emis 5%	102.25
„ „ „ „ IV emis. 4½%	100.50
„ I. de credit din Timişoara 5%	102.—
„ I. „ „ „ „ 4½%	99.50
Imprumut. băncii ung. hipotec. 4%	128.50
Obl. c. fr bulg. 6%	122.—
„ cu prem. sêrb. 100 fr. 3%	40.—
„ „ „ „ „ „ (stamp. austr.) . 3%	40.75
„ soc. p. reg. Temeş-Bega 5%	140.—

Têrgul de producte din Budapesta.

(Preţurile de la 21 Octombre 1895.)

Specia	Cualitatea	Preţul per 100 kgr. de la	până	Cualitatea	Preţul per 100 kgr. de la	până
Grâu Bănaţan vechiu . . .	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
Grâu Bănaţan „ . . .	76	—.—	—.—	77	6.50	6.55
Grâu Bănaţan „ . . .	78	6.60	6.65	79	6.70	6.75
Grâu Bănaţan „ . . .	80	6.75	6.80	81	—.—	—.—
Grâu de la Tisa „ . . .	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
Grâu de la Tisa „ . . .	76	—.—	—.—	77	6.55	6.60
Grâu de la Tisa „ . . .	78	6.75	6.70	79	6.75	6.80
Grâu de la Tisa „ . . .	80	6.80	6.85	81	—.—	—.—
Grâu Bpestan „ reserv .	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
Grâu Bpestan „ „ .	76	—.—	—.—	77	6.50	6.55
Grâu Bpestan „ „ .	78	6.65	6.70	79	6.75	6.80
Grâu Bpestan „ „ .	80	6.80	6.85	81	—.—	—.—
Grâu de la Alba „ . . .	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
Grâu de la Alba „ . . .	76	—.—	—.—	77	6.50	6.55
Grâu de la Alba „ . . .	78	6.65	6.70	79	6.75	6.80
Grâu de la Alba „ . . .	80	6.80	6.85	81	—.—	—.—
Grâu de Bacica „ . . .	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
Grâu de Bacica „ . . .	76	—.—	—.—	77	6.60	6.65
Grâu de Bacica „ . . .	78	6.70	6.75	79	6.80	6.85
Grâu de Bacica „ . . .	80	6.85	6.90	81	—.—	—.—
Secară nouă, pr. . .	70—72	5.05	5.10	—	—	—
Orz nou	60—62	—.—	—.—	de nutreţiu		
Orz nou	62—64	—.—	—.—	de vinars		
Orz nou	64—66	—.—	—.—	de bere		
Ovĕs vechiu	39—41	6.85	7.20	—	—	—
Ovĕs nou	39—41	—.—	—.—	—	—	—
Porumb vechiu	75	5.05	5.10	străin		
Porumb nou	73	4.75	4.80	—	—	—
Porumb vechiu	—	—.—	—.—	Bănăţan		
Porumb nou	—	—.—	—.—	—	—	—
Rapiţă nouă	—	—.—	—.—	Bănăţan		
Hirişcă vechiă	—	—.—	—.—	—	—	—

Preţurile bucatelor din piaţa Timişoarei.

De la 21 Octombre 1895.

După notările societăţii „Lloyd“ din Timişoara.

Grâu, greutatea cualit. 78 chil.	per 100 chil.	5.85—5.90
Grâu, greutatea cualit. 79 chil.	per 100 chil.	5.90—5.95
Sêcară, greutatea cualit.	per 100 chil.	4.60—4.70
Orz, greutatea cualit.	per 100 chil.	6.00—6.10
Ovĕs, venturat	per 100 chil.	6.40—6.50
Cucuruz, nou	per 100 chil.	5.70—5.75

Têrgul de producte diverse.

(Preţul per 100 kilograme.)

Specia	Cursul Bani	Marfa
Semênţă de trifoiu luţernă ung. nouă . .	52.—	56.—
Semênţă de trifoiu roşiă nouă	62.—	67.—
Oleiu de morcovi duplu rafinat	28.—	29.—
Turte de oleiu Rapiţă	5.—	5.25
Unsoare de porc, pestană	48.—	48.50
Unsoare de porc din provincia	—.—	—.—
Clisă nouă, uscată la aer, I-a	—.—	—.—
Clisă de masă, 4 rude	43.50	44.—
Clisă de masă, 3 rude	46.50	47.—
Clisă afumată	48.50	49.—
Sêu sĕmburos	—.—	—.—
Prune per 500 kgr. în saci, cual. uscit. .	—.—	—.—
Prune per 500 kgr. în saci, 100 drb . . .	—.—	—.—
Prune per 500 kgr. în saci, 85 drb . . .	—.—	—.—
Prune per 500 kgr. în saci, drb . . .	—.—	—.—
cu termin per 500kgr. în saci, 100 drb .	10.75	11.25
cu termin per 500 kgr. în saci. .	12.—	12.50
cu termin per 500 kgr. în saci, 85 drb .	16.25	16.70
cu termin per 500 kgr. în saci, .	9.75	10.—
cu termin per 500 kgr. în saci, 100 drb .	12.—	12.50
cu termin per 500 kgr. în saci, 85 drb .	16.25	16.50
Lecuar de prune slavon	11.50	12.50
Lecuar de prune sêrbesc	10.50	11.—
cu termin slavon	13.75	14.—
cu termin sêrbesc	12.75	13.—
Miere brută	—.—	—.—
Miere galbină, destilată	32.—	33.—
Ceară din Rosenau	162.—	166.—
Ceară slavonă	—.—	—.—

Bursa din Bucuresci 19 Oct. 1895.

Efecte	Dobânda	Scadenţa cupoanelor	Oferite cu bani gata
Împrumuturi de stat Române			
Rentă perpetuă	5%	Apr.—Oct.	101½
„ amortisabilă	5%	Apr.—Oct.	98
„ „ din 1892	5%	Ian. Iuliu	97¼
„ „ „ 1893	5%	Ian. Iuliu	97
„ „ 32½ mil.	4%	Ian. Iuliu	83¼
„ „ 50 mil. .	4%	Ian. Iuliu	84¾
„ „ 274 mil.	4%	Ian. Iuliu	85
„ „ 45 mil.	4%	Ian. Iuliu	85
Obl. căilor fer. rom. (conv.			
Schuldverschreibung . . .	5%	Ian. Iuliu	—
Obl. de Stat (conv. rur.) . .	6%	Maiu Noemb.	101
„ casei pens. a 300 lei .	10	Maiu Noemb.	278
Împrumuturi de oraşe			
Obl. ale com. Bucureşci 1893	5%	Ian. Iuliu	90
„ „ „ „ 1884	5%	Maiu Noemb.	—
„ „ „ „ 1888	5%	Iun.—Dec.	—
„ „ „ „ 1890	5%	Maiu Noemb.	88
Împrumuturi de societăţi			
Scris. func. rur.	5%	Ian. Iuliu	90½
„ „ urb. Bucureşci .	7%	Ian. Iuliu	—
„ „ „ „ . .	6%	Ian. Iuliu	101
„ „ „ „ . .	5%	Ian. Iuliu	85¼
„ „ „ Iaşi	5%	Ian. Iuliu	77¼
Obl. soc. de basalt	6%	Ian. Iuliu	—

Actiuni	Ultim divid.	Valoarea nominală	
Banca naţ. a Rom.	86	500	1570
Soc. de asig. Dacia-Rom . .	35	200	130
„ „ „ Naţională . .	36	200	375
„ „ „ Patria	—	100	395
„ rom. de construcţiuni .	15	200	105
„ de basalt	30	250	117
„ pentru fabr. hârtiei . .	—	100	—

Monete	Oferite cu bani gata
Napoleonul	—
Galbenul austriac . . .	—
Coroana germ. (marca)	—
Lira sterlină	—
Lira otomană	—
Imperialul rusesc . .	—
Florinul austr. de hârtie	—
Rubla de hârtie	—
Aur contra argint (agiul)	0%

Cereale	Greutatea în libre	Oferite hectolitrul
Grâu	60	7.75
Porumb	60	5.—
Secară	—	—
Ovĕs	—	—
Orz	—	—
Rapiţă	—	—
Fasole	—	—

Schimb	Cursul
Londra . . cek	25.27
„ . 3 luni	25.12
Paris . . . cek	100.2[illegible]
„ . . 3 luni	99.70
Francia . . cek	—
„ . 3 luni	—
Viena . . . cek	203.[illegible]
„ . . 3 luni	201.¼
„ nap. (scurt)	[illegible]
Berlin . . . cek	[illegible]
„ . . 3 luni	[illegible]
Germania . cek	
„ 3 luni	—
Amsterd. 3 luni	—
Petersb. . 3 luni	—
Belgia . . 3 luni	99.60
„ . (scurt)	—
Elveţia . 3 luni	—
Italia . . 3 luni	—

S'a tipărit în tipografia Heinrich Uhrmann în Timişoara.